

ABSTRAKT

Aposematické druhy ploštic (Heteroptera) upozorňují potencionální predátory na svou obranu multimodální signalizací, která se skládá z optických (zbarvení), chemických (nechutné nebo páchnoucí látky) a akustických (stridulace) výstražných signálů. Cílem této práce bylo otestovat, zda mají vytipované složky sekrece ploštic antipredační funkci vůči ptačím predátorům. Antipredační funkce se předpokládá u těch látek, které jsou v sekreci jako majoritní (aldehydy, tridekan) a jsou společné pro řadu ploštičích taxonů. V pokusech s odchycenými sýkorami koňadrami (*Parus major*) a sýkorami modřinkami (*Cyanistes caeruleus*) jsme testovali, zda na latence první manipulace s kořistí mají vliv testované chemikálie a věk ptáků. Bylo zjištěno, že na směs aldehydů (2-decenal, 2-octenal, 2-hexenal) a celkovou sekreci metathorakálních žláz *G. lineatum* oba druhy sýkor reagují averzivně, zatímco směs aldehydů a tridekanu žádný takový účinek u sýkor koňader nevyvolala. Věk vliv neměl. U naivních sýkor koňader jsme testovali vliv bezprostřední zkušenosti s plošticí *G. lineatum* na jejich následné reakce na kořist s olfaktorickým signálem ploštic. Dále jsme zjišťovali, zda testované chemikálie vyvolávají u ptáčat vrozenou averzi a jak ovlivňují averzivní učení. Ptáčata po zkušenosti s plošticí reagovala averzivně na kořist s ploštičí sekrecí, ale nikoli na kořist se směsí aldehydů.

Klíčová slova: chemická signalizace, výstražné signály, aposematismus, *Graphosoma lineatum*, ptačí predátoři